

ТМ	Г. XXXIV	Бр. 1	Стр. 409-411	Ниш	јануар - март	2010.
----	----------	-------	--------------	-----	---------------	-------

Приказ скупа
Примљено: 4. 1. 2010.

Мирко Благојевић

ЕСАД ЋИМИЋ: НАГРАДА И ГОДИШЊИЦА*

Есад Ћимић, тај херцеговачки козер, «окретан човек» са бурним професионалним животом страдалника и лугајућег професора по универзитетским центрима социјалистичке Југославије, «социолог је религије изворне мисли», написао је нишки социолог Драгољуб Б. Ђорђевић у својој новијој књизи «Узорници и пријани».¹ Средином шездесетих година прошлог века у жеку изградње социологије као академске дисциплине и њеног осамостљивања и одвајања од историјског материјализма у Југославији, Ћимић је аутор који први стиче у Сарајеву докторат из социологије религије. Поред великог броја стучних радова у научној публицистици, Ћимић популаризује социолошку струку многобројним пригодним јавним предавањима, појављивањем у медијима те у дневним и периодичним публикацијама. Ћимић је један од најпознатијих социолога религије из бивше Југославије. Објавио је бројне научне радове и као мало ком социологу из тог периода, радови су му превођени на руски, мађарски, француски и италијански језик. На његовом социолошком раду су на страним универзитетима докторирала три кандидата. Неке синтагме које су колоквијалне у научној заједници, наслови су његових познатих књига: нпр. драма атеизације или политика као судбина. Ћимић формулише самосвојно схватање религије *per se*, разумева религију не само као социјално-историјску већ и као антропо-психичку чињеницу, разликује корене и основ религије, разрађује типологију религиозности и атеистичности, даје одређена методолошка упутства за истраживање религијског феномена, интелектуално поштено вреднује рад својих колега. Један од најпознатијих социолога религије бивше Југославије а по онима који га боље познају, особа је врцавог духа, вазда спремна на шалу, хумор, гег и имитацију.

Повод за овај кратак текст о проф. емеритусу Универзитета у Задру др Есаду Ћимићу јесте двострук: са једне стране то је награда града Задра за животно дело коју му је доделило 2008. године Градско веће града Задра, а са друге то је јубилеј: тридесет година од оснивања засебног одсека за социологију тадашњег Филозофског факултета у Задру у коме проф. Ћимић има несумњиву заслугу. Поводом овог јубилеја, такође је 2008. године у месецу но-

---

blagomir@ptt.rs

* Уз награду за животно дело и тридесетогодишњицу оснивања Одељења за социологију Универзитета у Задру (Хрватска).

¹ Београд: Чигоја штампа, 2008.

вембру, у организацији Ректората Свеучилишта у Задру, затим Хрватског социолошког друштва и Одељења за социологију Свеучилишта у Задру одржан округли сто у част професору Ћимићу на којем су учешће узеле хрватске колеге, социолози из Задра и Загреба.

Но, прво краћа биографија професора Ћимића. Др Есад Ћимић је рођен 1931. године у Мостару. На Филозофском факултету у Сарајеву завршио је далеке 1960. године студије филозофије, а 1964. године је докторирао на истом факултету тезом «Социјалистичко друштво и религија», да би затим предавао у звању доцента «Теоријску социологију» на истом факултету. Након што је изабран за редовног професора а после забране и уништења књиге «Човек на раскршћу», искључен је са факултета због «морално-политичке неподобности». Од 1976. године професор Ћимић ради у звању редовног професора «Теоријске социологије» на Филозофском факултету у Задру. Од 1983. године ради на Филозофском факултету у Београду као редовни професор «Социологије религије» и «Социологије морала» не напуштајући ни рад на Филозофском факултету у Задру. На Свеучилишту у Загребу два пута је водио на последипломском студијама колегиј «Социологија религије» те је у међувремену био ментор дванаесторици кандидата за магистарски и четворици за докторски рад. Био је и гостујући професор на Факултету за социологију, политичке науке и новинарство у Љубљани, Католичком богословском факултету у Загребу и на Правном факултету у Сплиту. Од 1992. године ради на Институту за примењена друштвена истраживања Свеучилишта у Загребу у звању научног саветника. Професор је такође на «Хрватским студијама» где предаје «Општу науку о друштву». Године 1996. враћа се на Филозофски факултет у Задар одакле одлази у пензију а затим бива биран у звање професора емеритуса сплитског Свеучилишта. Тако је професор Ћимић један од ретких социолога који је био професор или гостујући предавач у већини универзитетских центара бивше Југославије који се сада налазе у четири постјугословенске државе: држао је предавања у Сарајеву, Београду, Загребу, Задру, Сплиту и Љубљани. Респектабилна је библиографија научних радова професора Ћимића. Такође је велики број научних скупова на којима је током своје дуге и плодне каријере Есад Ћимић активно учествовао. Неизоставно треба поменути да је професор Ћимић у свом досадашњем научно-истраживачком раду сарађивао на различитим научним пројектима а неке од њих је и водио. Био је стални сарадник на пројектима Института за друштвена истраживања у Загребу а у скорије време водитељ је био једног пројекта који је реализован на Институту за примењена друштвена истраживања у Загребу под називом «Конфесије и рат» а потом је на истом Институту водитељ пројекта «Религија и нација: католици, православни и муслимани». Такође је учествовао не само на бројним научним скуповима у бившој социјалистичкој Југославији и данашњој Хрватској, него је својим рефератима и активним дискусијама учествовао и на међународним научним скуповима који су били организовани током 90-их година прошлог века углавном у Хрватској.

Осим своје несумњиво доказане педагошке умешности, научни допринос професора Ћимића је посебно запажен у начном пољу социологије религије пошто је он један од утемељивача ове прилично развијене посебне социолошке дисциплине у социјалистичкој Југославији. Први емпиријски рад из ове области управо је потписао професор Ћимић. Исто су тако значајни и његови доприноси социологији културе и социологији политике.

Посебне заслуге професор Тимић има, као што је већ истакнуто, у оснивању и развијању Одсека за социологију на Филозофском факултету у Задру. Оне су барем двоструке: прво својим научним и истраживачким радом професор Тимић је допринео научној афирмацији овог Одсека а друго, доводио је на Одсек младе научнике који су под његовим вођством израсли данас у признате научнике и наставнике.

На Задарском интернет порталу може се наћи интервју који је професор Тимић дао поводом додељене му награде за животно дело. Из тог интервјуа издвајамо Тимићево појмовно дистингвирање вере, религије и Цркве. Вера је нешто изворно, чисто, нешто што се изнутра одушире идеологизацији, политизацији и злоупотреби. Религија је вера која се спустила у повесни медиј што неизбежно изазива њену контаминацију јер је и сама повест прљава, зла итд. Пошто се спустила у социјално-повесни миље постоји реална могућност да се вера исквари, што зависи од носилаца вере и од Цркве која је организује. Црква као институција окупља вернике и свештенство учвршћујући њихову веру, култивира је, употребљава или је злоупотребљава: «Ево један примјер: многи уз вјеру вежу инквизицију, но она нема никакве везе с вјером. Инквизиција је изравно везана с Црквом, према томе мрља коју је на католичкој вјери оставила нема везе с вјером него с Црквом и донекле с религијом».